

El berenar d'Ulisses — d'Enric Nolla

Propers espectacles
Zwdu o El dubte / Le doute /
Der Zweifel

— d'Albert Mestre
i Palino Marc Bruner
Direcció: Albert Mestre
— Del 7 al 25/4/2010

Els dimarts,
del 6 al 20 d'abril
Un altre Wittgenstein,
si us plau o L'holocaust
— d'Albert Mestre

l'Obrador de la Sala Beckett
Propers cursos

— Creació escènica (avançat)
Teatro desde el blanco
amb Jorge Sánchez
(adreçat a actors, dramaturgs i directors)
del 15 al 20/3/2010

— Creació escènica (avançat)
Cómo ayudar a que se cuelen los amigos
amb Alfredo Sanzol
(adreçat a actors, dramaturgs i directors)
del 6 al 12/4/2010

— Escripura dramàtica (avançat)
L'espai dramàtic i l'escripura
amb Enric Nolla
del 13/4 a l'1/6/2010

El berenar d'Ulisses
Horaris: de dimecres a dissabtes a les 22 h
i diumenges a les 19 h
Preu: 16 €

Venda d'entrades a la taquilla de la sala,
Caixa Catalunya i Telentrada
Telèfon: 902 10 12 12
www.telentrada.com

**Sala Beckett/
Obrador Internacional
de Dramatúrgia**

Carrer Alegre de Dalt, 55 bis
08024 Barcelona
Telèfon: 93 284 53 12
Fax: 93 219 79 27
info@salabeckett.cat
www.salabeckett.cat

Metro: línia 4 (Joanic o Alfons X)
Autobusos més propers: 24, 31, 32, 39, 55,
74, 92, 114, 116

Parades de Bicing més properes: plaça
Rovira, plaça Joanic, carrer Secretari
Coloma (entre carrers Providència i
Legalitat) i carrer Balcells (amb carrer
Secretari Coloma)

Servei de bar i cafeteria: entrepans fets al
moment. Gaudeix de l'ambient de la Sala
Beckett.

Disseny: Enric Jardi

Sala subvencionada per:

Amb la col·laboració de:

MANNERS →
TRADUCCIONS I CORRECCIONS

Del 25/2 al 28/3/2010

Direcció: Magda Puyo
Amb: Pepo Blasco, Ferran Carvajal,
Montse Esteve, Pep Jové i Teresa Urroz

Sala Beckett
Obrador Internacional
de Dramatúrgia

Sala Beckett 17 anys

lic es transforma en
on la realitat continua
a escenes breus, en les
— aquí majoritària—
ten per unes relacions
eien els femeníns, però
de aquest és el món
rotegi-los, l'essència
tan perduts, sinó que
sses, tornen a casa. I no
ació, sinó que breguen
nantenir els bastions
ir la mentida pietosa,
lls mateixos. Ulisses
però potser sí que ho
fins l'últim moment
és la definició de la
sobreviure les morts,
eix exèrcit, conservant
ui queden el màxim de
s de la devastació inevi-
titjà de l'Ulisses voyeur,

Veneçuela, 1966)

rita amb Ricard

na, 2005)

z (TNC, 2003)

(Sala Beckett,

2)

ett,

1)

ert

96)

(Arola Editors, 2009)

, 2009)

z (Proa, 2003)

(Arola Editors, 2002)

999)

ert (AADPC, 1997)

l'obra té una vessant molt realista, però alhora està plena de simbolisme i de moments que trenquen aquest realisme. Com jugues amb tots aquests elements?

Un altre punt que cal destacar de l'obra és com funciona la memòria, o com a mínim des de la meua perspectiva: com organitzem, des d'una lectura eminentment narrativa —de fet, és un text que porta com a subtítol «conte teatral»—, tot allò que el personatge experimenta i/o narra. Una de les particularitats del narrador és que reconstrueix la seva memòria, cosa que li permet anar endavant i enrere en el temps i versionar i revisar el que ha estat el seu propi discurs. Per tant, la intenció inicial en incloure elements com ara una mosca, l'àngelus o tirar l'acció enrere no és tan estètica com d'intentar imitar els procediments de reconstrucció des de la memòria. És un punt de partida molt bàsic. D'altra banda, això em permetia intentar integrar l'espectacle

idea, la meua manera de veure i entendre la societat, o com a mínim com em veig jo dins d'un territori i d'una societat: colonitzant un espai i traient-ne el suc, fins que s'acaba. És una forma de morir d'èxit. I potser sempre se'n salva un. És clar, es tracta d'una mirada una mica pessimista que projecto a tota la societat en general. El text no té una voluntat èpica, però trasllada totes aquestes idees i sensacions al funcionament d'una família.

Aquesta família la mostro desestructurada i fragmentada, producte, entre altres raons, d'aquestes emigracions, per la qual cosa podria presentar els símptomes que es descriuen a la síndrome d'Ulisses. Es tracta d'una família que intenta ocupar les absències però no ho aconsegueix, i cadascú fa el que pot per deslliurar-se d'aquesta pèrdua i sobreviure. No tenen els recursos suficients per fer-se'n càrrec, i paradoxalment la bogeria i la mort apareixen com a únics vehicles per aconseguir la pau. Les diferències entre cadascun dels personatges es veuen organitzades i/o remarcades per la veu d'un narrador, que és l'equivalent a aquell sentinella de la processonària del qual parlava abans: acaba sobreviuint, però amb la càrrega d'aquesta memòria a l'esquena.

Per què aquest títol?

No diré per què es diu *El berenar d'Ulisses*, m'agradaria que la resposta es derivés de la visió de l'obra, però evidentment la figura d'Ulisses hi és molt present, ja que es correspon amb la figura de l'emigrant —l'*Odíssea*, de fet, es podria entendre com la història del personatge que arriba a un espai que ja no és el que era quan el va deixar ni tornarà a ser-ho mai, per la qual cosa es veu obligat a construir-se una nova vida. En l'obra, aquest berenar hauria de tenir a veure amb la redempció. El títol, de fet, va passar per moltes variants. En aquest sentit, al llarg de tota l'evolució del text, la Magda Puyo ha estat molt present en el procés com a interlocutora. Fins i tot els diferents títols en què pensava els vaig començar a partir amb ella, ja que hi tinc una relació molt especial i m'hi entenc molt bé. Per a mi, l'ideal de treball seria que pogués anar provant el que escric damunt l'escena, cosa que és força difícil, però en aquest cas, tenir com a interlocutora una persona que té una visió purament escènica m'ha facilitat enormement la tasca,

perquè cada vegada que feia una aportació m'assegurava de si podia funcionar escènicament o no.

Vida i miracles de l'Enric Nolla autor

Vida

La primera imatge que em ve al cap en parlar de l'Enric Nolla no és segurament el primer record que en tinc, però s'ha guanyat la meua predilecció inconscient per ser repetitiva en origen i per la intensitat —per a mi llavors insòlita— que desprenia a costa d'ell mateix i del seu patiment. Som a la Sala Beckett, als primers anys noranta del segle passat. Darrere la barra o dins les oficines, segons el dia, hi ha l'Enric, sol o breument acompanyat per alguna amista, a l'hora que els llums de sala s'acaben de tancar i ja ha començat la funció. L'Enric acompanyat però sol, afeixugat per una tempesta a la mirrada i als gestos mentre intenta amb desig fervent fer quadrar la taquilla del teatre. Una taquilla que, no cal dir-ho, no recordo que li quadrés mai.

La segona imatge mostra l'Enric a la mateixa època, aquest cop dins la sala i sota un focus que li llumina un espai al seu entorn, escènica i solat i destacat. La funció és de *Misero prospero*, de Sanchis Sinisterra. L'Enric fa d'Artel amb una gestualitat aco-

passada i inquietant, havent convertit la capacitat de patiment en una actoral.

La tercera imatge és ja dramaturgica. Asseguts al voltant d'una taula en un pis d'Hostafrancs, sessió de lectura d'un primer esborrany d'*Hurracan*,¹ que encara es titula *Revolada*. Llegeix el Rafel Duran. Es busca el consens per tal que allò que s'ha escrit originàriament en un castellà exòtic soni en un català gens excèntric sense perdre ni un gram de la potència dramàtica. En un cert moment, s'apunta un canvi i es produeix un malentès. L'Enric no ha sentit bé el que li proposa el Rafel i fa un gest orgànic integradíssim i dissonant per sentir-lo millor quan li ho repeteixi: es treu les ulleres.

N'hi ha més. Una de només sonora: l'accompanyament musical que malda entre l'aridesa de l'avellana i la calor salgariana desgranant la dimensió hiperbòlica d'unes vides que, per poder existir en la ficció, semblen demanar a l'autor una bastida d'aparença gairebé manierista.

Miracles

Si bé no és una expressió gaire fèl·lic, «un autor en supervivència» és la fórmula que més s'acosta a la meua idea de l'Enric Nolla cada vegada que en lleigeixo o en veig alguna peça. Que no s'entengui la supervivència com la de l'autor teatral, dramaturg, figura oculta o au fènix de l'escena catalana del darrer quart del segle xx. Ni com aquell que bohèmiament malviu dels ingressos mai prou satisfactoris de la pràctica d'aquest ofici amb la pruja de vendre el seu talent per un plat de fesols. No es tracta de la supervivència com a autor, sinó de la relació simbiòtica entre el seu teatre i el fet de sobreviure.

1 La peça s'estrena finalment també a la Sala Beckett el 5 de juliol del 2000 dirigida per Duran i amb el títol nou.